

Inhoud tijdschrift Oud-Dordrecht 2022 (jaargang 40) nr. 1

p. 2: *Bestuursbericht*.

p. 3: *Van de activiteitencommissie*. Verslag van een lezing op 17 maart door Wim Koole: *De cholera-epidemie van 1866 en de gevolgen daarvan voor Dordrecht*.

p. 4: *Lezers reageren: De Dordtse Puienprijs 2021*. Reactie door Cees van der Esch op de jurytekst. Het klopt niet dat de Torenstraat een oude rivierdijk langs de Merwede was.

p. 5: Henne van Heeren, *Het ontstaan van de polder Oudeland van Dubbeldam*. De Dubbeldamseweg/Dubbelseylnaan wordt wel de ruggengraat van het Eiland van Dordrecht genoemd. Dat is dan wel een ruggengraat die relatief laat ontstaan is, namelijk door het aan elkaar plakken van een aantal kades van de oudste poldertjes van na de Sint-Elisabethsvloed.

p. 13: *Lezers reageren: Wederopbouw na de stadsbrand van 1457*. Herman A. van Duinen reageerde op de afbeelding van drie Brugse schilderijen. Terecht wijst hij erop dat alleen het derde schilderij de vondst van het onbeschadigde relikwie van het Heilig Hout toont. Verder wijst Van Duinen erop dat er wel degelijk brandsporen en verkleuringen van natuursteen zijn gevonden tijdens de restauratie van de Grote Kerk in 1983-1987.

p. 16: Kees Sigmond, *Dordtse oorlogsschepen en hun kapiteins in 1572*. In juli van dit jaar is het precies 450 jaar geleden dat Dordrecht zich aansloot bij de opstand tegen de koning van Spanje. Eén aspect uit die tijd is relatief onbekend: de stad had een eigen smaldeel oorlogsschepen uitgerust, bedoeld voor de verdediging van de stad aan de rivierzijde, maar ook voor inzet elders.

p. 28: Margreet Lefeber, *Margaretha van Godewijck (9). Willem III student in Leiden?* Het lijkt geen toevalligheid dat Margaretha van Godewijck in haar bundel *Poemata* een gedicht heeft geschreven over een telg van het Huis van Oranje: Willem III. Uit de vorige bijdrage bleek al dat zij zeer koningsgezind was.

p. 34: Harry Aardoom, *Lotgevallen van een lekgeslagen fluitschip*. Het verhaal van het fluitschip Sint Jan, dat op 18 februari 1712 met een lading van onder meer koffie vanuit Duinkerken wegvoer met een westzuidwestenwind naar het Waddeneiland Ameland, maar dat in de Dordtsche Kil vastliep.

p. 40: Arjen Buikstra, *Brieven vanaf het oorlogsschip Mars naar Dordrecht (1780-1781)*. Het Hollandse oorlogsschip Mars zeilde in 1780 naar het Caribisch gebied. Het zou een dramatische reis worden. Van 34 van de 418 bemanningsleden zijn brieven bewaard gebleven, waaronder diverse van Dordtenaren. De in Engeland bewaarde brieven van bemanningsleden zijn recent ontsloten. Dat deze persoonlijke documenten nu gelezen kunnen worden, geeft een bijzonder inkijkje in de belevingswereld van de bemanning.

p. 45: Erica van Dooremalen, *Fotoatelier Hameter in de 20ste eeuw*. De bekende Dordtse fotograaf Johann Georg Hameter overleed al in 1885. Toch is de naam Hameter als fotostudio op de bovenverdieping van het hoekhuis bij de Visbrug in de 20ste eeuw in Dordrecht blijven voortleven. Welke fotograaf gebruikte toen deze naam?

p. 55: *Lezers reageren: Boogjes 155*. In het *Jaarboek 2019* over de Dordtse gevelstenen is een sluitsteen opgenomen met het jaartal 1792. Piet Naaktgeboren herkende het pakhuis: zijn vader Hendrik Naaktgeboren huurde het van Aäron Leviticus, een Joodse voddenkoopman. Zoals al het Joods vastgoed werd het tijdens de bezetting in beslag genomen. Na de oorlog werd het pakhuis teruggegeven aan de erfgenamen van Aäron Leviticus, die het in 1954 verkochten aan de huurders Naaktgeboren.

p. 58: Klaas van der Knijff, *Verteld verleden. Jan van Vliet, (oud-)gemeentesecretaris van Dordrecht*. Jan van Vliet was een van de ambtenaren die (op de achtergrond) een rol speelden bij belangrijke gemeentelijke besluiten, zoals de ingrijpende plannen in de jaren zestig en later.

p. 69: Kees Klok & Guus de Landtsheer, *De Culturele Raad Dordrecht en het gemeentebestuur (1968-1983)*. De Culturele Raad (CR) was een bestuurscommissie met als doel het culturele leven in de stad te bevorderen. Dit artikel richt zich op het functioneren van de CR en diens verhouding tot het lokale openbaar bestuur. Waarom maakte de gemeenteraad in 1983 na vijftien jaar een einde aan het bestaan van de CR, die in 1968 was verwelkomd als voorloper en voorbeeld voor andere gemeenten.

p. 83: Gerard Zwinkels, *Verteld verleden. Villa Weizigt met een 'De Roo' als Cupido*. Villa Weizigt is thans een luxe seksclub verstoep op industrieterrein Dordtsche Kil. Ooit was het het riante woonhuis van de familie De Roo, midden tussen de eindeloos uitgestrekte weilanden en akkers van toenmalig Dubbeldam. Interview met Willem de Roo (1940) die er tot zijn negentiende heeft gewoond.

p. 95: Christine Weijs, *Wolwevershaven 38-39*. Na jaren van leegstand en verbouwing is dit grote pand weer toonbaar en toegankelijk. Voor en tijdens de verbouwing heeft het Vakteam Erfgoed van de gemeente Dordrecht intensief meege gedacht en meegekeken. Tijd voor een bouwhistorisch verslag van de rijke (bouw)geschiedenis van dit pand.

p. 100: Jan Alleblas, *Boekennieuws*. Bespreking van recent verschenen boeken over de geschiedenis van Dordrecht. In *Verhalen uit de Biesbosch* van de Natuur- en Vogelwacht verschenen de deeltjes (3) *Otters en otterjagers in de Biesbosch* en (4) *Leven en wonen op de Bovenste Beversluisplaat - In de wildernis van de Biesbosch*. A.E.M. Janssen & K.G. van Manen, *In de schaduw van Dordt (1618-1619)*. Gerard Brandt als geschiedschrijver. Ronald Tukker, *Dordrecht in the House*. Caspar Visser 't Hooft, *Hen. De wereld van een ingetogen patriciër*. Pieter van Wijngaarden, *Kroniek van de luchtoorlog boven de Alblasserwaard en het Eiland van Dordrecht met alle berichten van het verzet en de Groep Albrecht*, deel 1 en 2. Joop Wammes, *De achterkant van de Dordtse Glorie. Armen en paupers tijdens de crisisjaren (1929-1936)*, *Jaarboek 2022* van de Vereniging Oud-Dordrecht. Signalering: twaalf publicaties.

Dit nummer van het tijdschrift *Oud-Dordrecht* is te bestellen via e-mail, voor leden € 4,00 – voor niet-leden € 5,00 (excl. verzendkosten):

publicaties@oud-dordrecht.nl

Verdere informatie: www.oud-dordrecht.nl